

Dokument zasedanja

B8-1310/2016

28.11.2016

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 123(2) Poslovnika

o razmerah v Demokratični republiki Kongo
(2016/3001(RSP))

**Michèle Rivasi, Maria Heubuch, Barbara Lochbihler, Bart Staes,
Igor Šoltes, Josep-Maria Terricabras, Judith Sargentini**
v imenu skupine Verts/ALE

Resolucija Evropskega parlamenta o razmerah v Demokratični republiki Kongo (2016/3001(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Demokratični republiki Kongo;
- ob upoštevanju resolucije skupne parlamentarne skupščine AKP-EU z dne 15. junija 2016 o predvolilnih in varnostnih razmerah v Demokratični republiki Kongo,
- ob upoštevanju skupnega sporočila za javnost, ki so ga 16. februarja 2016 izdali Združeni narodi, Afriška unija, Evropska unija in Mednarodna organizacija za frankofonijo,
- ob upoštevanju izjav podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in njene tiskovne predstavnice o razmerah v Demokratični republiki Kongo,
- ob upoštevanju izjav delegacije EU v Demokratični republiki Kongo o razmerah na področju človekovih pravic v državi, volilnem procesu in t. i. nacionalnem dialogu,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 17. oktobra 2016 in 23. maja 2016 o Demokratični republiki Kongo,
- ob upoštevanju izjave skupine mednarodnih odposlancev in predstavnikov za območje afriških Velikih jezer z dne 2. septembra 2015 o volitvah v Demokratični republiki Kongo,
- ob upoštevanju izjav mednarodnega odposlanca za območje Velikih jezer z dne 2. novembra 2016 in 15. avgusta 2016 o razmerah v regiji in na vzhodu Konga,
- ob upoštevanju skupnega sporočila za javnost, ki sta ga 12. februarja 2015 izdala posebna poročevalca Afriške unije za zagovornike človekovih pravic ter za zapore in razmere v zaporih v Afriki, o stanju na področju človekovih pravic po dogodkih, povezanih s spremembo volilne zakonodaje v Demokratični republiki Kongo,
- ob upoštevanju predhodnega preiskovalnega poročila skupnega urada Združenih narodov za človekove pravice (MONUSCO-OHCHR) o kršenju človekovih pravic in nasilju med demonstracijami v Kinšasi med 19. in 21. septembrom 2016,
- ob upoštevanju izjave za javnost predsednice Pododbora Evropskega parlamenta za človekove pravice z dne 16. februarja 2016 o aretaciji mladinskih aktivistov v Demokratični republiki Kongo,
- ob upoštevanju poročila visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice z dne 27. julija 2015 o razmerah na področju človekovih pravic in dejavnostih skupnega urada Združenih narodov za človekove pravice v Demokratični republiki Kongo,

- ob upoštevanju poročila skupine strokovnjakov Združenih narodov z dne 12. januarja 2015 o Demokratični republiki Kongo,
 - ob upoštevanju okvirnega sporazuma o miru, varnosti in sodelovanju za Demokratično republiko Kongo in regijo, podpisanega februarja 2013 v Adis Abebi,
 - ob upoštevanju poročil generalnega sekretarja Združenih narodov z dne 9. marca 2016 o misiji Organizacije združenih narodov za stabilizacijo v Demokratični republiki Kongo in o izvajanju okvirnega sporazuma o miru, varnosti in sodelovanju za Demokratično republiko Kongo in regijo,
 - ob upoštevanju Sporazuma o partnerstvu iz Cotonouja, podpisanega 23. junija 2000 in spremenjenega 25. junija 2005 in 22. junija 2010,
 - ob upoštevanju Afriške listine o človekovih pravicah in pravicah ljudstev iz junija 1981,
 - ob upoštevanju nairobijskih izjav iz decembra 2013,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker bi morale v skladu s kongovsko ustavo leta 2016 potekati volitve;
 - B. ker je v ustavi določeno, da predsednik ne more opravljati več kot dveh mandatov; ker sedanjemu predsedniku Josephu Kabili potemtakem ni dovoljeno opravljati še tretjega mandata;
 - C. ker si predsednik Kabila po svojih najboljših močeh prizadeva za preložitve teh volitev in ker še ni javno razglasil, da bo nekoč odstopil;
 - D. ker je predsednik Kabila zatrdil, da pot do volitev poteka prek vključujočega nacionalnega dialoga; ker velik del civilne družbe in politične opozicije ta dialog zavrača kot taktiko zavlačevanja;
 - E. ker je kongovska vlada izjavila, da bodo predsedniške volitve, ki naj bi potekale novembra 2016, odložene tudi za do štiri leta, ker da država na volitve ni pripravljena;
 - F. ker pa Mednarodna organizacija za frankofonijo na drugi strani trdi, da bi bilo volilne imenike mogoče posodobiti v treh mesecih;
 - G. ker je varnostni svet Združenih narodov kongovsko nacionalno volilno komisijo, znano pod svojo francosko kratico CENI, v svoji resoluciji št. 2277 (2016) pozval k objavi revidiranega celovitega koledarja, ki bo zajemal celoten volilni cikel, in prosil, da kongovska vlada čim prej vzpostavi proračun in kodeks ravnanja za volitve, volilne imenike pa posodobiti, da bodo zadevne volitve lahko potekale v časovnem okviru, določenem z ustavo;
 - H. ker so se udeleženci v t. i. nacionalnem dialogu dogovorili, da bodo volitve preložili vsaj do aprila 2018; ker opozicijske stranke in organizacije civilne družbe ta sklep zavračajo in vztrajajo, da bi bilo volivce mogoče registrirati v začetku leta 2017 in volitve izvesti še isto leto;

- I. ker je Evropska unija sprejela preložitev volitev na leto 2017, pod pogojem, da kongovski deležniki to odločitev sprejmejo v okviru vključujočega, nepristranskega in preglednega političnega dialoga in preden se predsedniku Kabili decembra 2016 izteče mandat;
- J. ker so se septembrski protesti proti temu, da predsednik Kabila ostane na oblasti, končali z brutalnim zatrtjem protestnikov in opozicijskih sil; ker Združeni narodi poročajo, da so državni uradniki v Kinšasi 422 osebam kršili človekove pravice, pri čemer je bilo 48 oseb ubitih in 143 ranjenih, osem novinarjev in 288 drugih posameznikov aretiranih in protipravno priprtih, poročajo pa tudi o uničenju prostorov v lasti političnih strank;
- K. ker je poskus spremembe volilne zakonodaje na način, da bi organizacijo volitev povezali s popisom prebivalstva, zaradi česar bi lahko prišlo do odložitve volitev, propadel že leta 2015, po tem ko so v Kinšasi in drugih mestih izbruhnili protesti;
- L. ker je na teh protestih iz januarja 2015 po navedbah kongovskih oblasti umrlo 27 ljudi, med njimi dva policista, in ker je bilo po spopadih med protestniki ter policijo in vojaki republikanske garde 350 oseb aretiranih;
- M. ker so 26. januarja 2016 v provinci Haut-Katanga zaradi domnevnega neplačevanja davkov zaprli dve televizijski postaji: *Radiotélévision Nyota* in *Télévision Mapendo*; ker sta obe televizijski postaji v lasti nekdanjega guvernerja Katange Moïseja Katumbija, ki je predsednika Kabilo nekoč podpiral, a je nato septembra 2015 izstopil iz vladajoče stranke in danes nasprotuje tretjemu predsedniškemu mandatu Kabile;
- N. ker je 16. februarja 2016 zaradi zamud pri organizaciji volitev prišlo do državne stavke (t. i. „ville morte“);
- O. ker je bil v zgodnjih jutranjih urah 16. februarja (na dan državne stavke) signal radijske postaje *Radio France Internationale*, ki velja za eno najbolj poslušanih radijskih postaj v Demokratični republiki Kongo, – v očitnem poskusu prekinitve stavke – prekinjen; ker so bili v času pred stavko številni opozicijski aktivisti samovoljno aretirani in jim je bila odvzeta prostost, vključno s poslancem, ki naj bi bil v času odvzema prostosti pretepen;
- P. ker se je stanje človekovih pravic v Demokratični republiki Kongo v zadnjih dveh letih znatno poslabšalo; ker pripadniki kongovskih varnostnih sil neprestano trpinčijo voditelje opozicije in opozicijske aktiviste, na primer v obliki samovoljnih pridržanj in pridržanj v osamitvi, udarcev, motenj srečanj in politično motiviranih sojenj;
- Q. ker sta bili svoboda izražanja in zbiranja v državi močno okrnjeni, tudi s prekomerno uporabo sile zoper miroljubne protestnike, novinarje, politične voditelje in druge, ki nasprotujejo poskusom, da bi predsednik Kabila ostal na oblasti tudi po izteku ustavno določenega obdobja dveh mandatov;
- R. ker sta bili radijska postaja *Radio Okapi*, ki jo podpirajo Združeni narodi, in belgijska radio-televizija francosko govoreče skupnosti (RTBF) začasno moteni; ker je bila radijska postaja *Radio France Internationale* v Kinšasi zaprta;

- S. ker v Kinšasi, Kalemieju in Lubumbašiju po septembrskih protestih velja prepoved vseh političnih demonstracij;
- T. ker so Združeni narodi in vrsta organizacij za človekove pravice navedli, da so veliko število kršitev človekovih pravic zagrešili državni uradniki in da je bil, kar zadeva privedbo glavnih storilcev pred sodišče, dosežen le majhen napredek;
1. močno obžaluje, da pri organizaciji prihodnjih predsedniških in parlamentarnih volitev v Demokratični republiki Kongo prihaja do zamud, kar pomeni hudo kršitev kongovske ustave;
 2. meni, da sta za to stanje v celoti odgovorna predsednik Kabila in kongovska vlada, ker poskušata volitve odložiti; meni, da dejavnosti predsednika Kabile in njegove vlade resno ogrožajo mir in varnost v Demokratični republiki Kongo;
 3. poziva kongovsko vlado, naj nemudoma obravnava odprta vprašanja v zvezi z zaporedjem v volilnem koledarju, njegovim proračunom in posodobitvijo volilnega registra, da bodo v naslednjih mesecih lahko potekale svobodne, poštene in pregledne volitve;
 4. opozarja, da bi morala biti Neodvisna nacionalna volilna komisija nepristranska in vključujoča institucija z zadostnimi sredstvi za zagotovitev celovitega in preglednega postopka;
 5. poziva kongovske oblasti, naj čim prej ratificirajo Afriško listino o demokraciji, volitvah in upravljanju;
 6. obžaluje, da so se v zadnjih dveh letih razmere na področju svobode izražanja in medijev ter pravice združevanja v Demokratični republiki Kongo poslabšale; meni, da je ta trend jasno povezan s poskusi vlade, da odloži volitve in podaljša mandat predsednika;
 7. želi spomniti, da se je Demokratična republika Kongo v okviru Sporazuma iz Cotonouja zavezala k spoštovanju demokracije, načela pravne države in načel o človekovih pravicah, med katerimi so svoboda izražanja in svoboda medijev, pa tudi načelo dobrega upravljanja in preglednosti političnih funkcij; poziva kongovsko vlado, naj te določbe v skladu s členi 11B, 96 in 97 Sporazuma iz Cotonouja spoštuje;
 8. poziva kongovske oblasti, naj ponovno vzpostavijo ugodno okolje za svobodno in mirno uveljavljanje svobode izražanja, združevanja in zbiranja ter svobode tiska;
 9. meni, da je ta korak izrednega pomena za zagotovitev tega, da bodo načrtovane volitve, če bodo na koncu dejansko potekale, svobodne in poštene;
 10. poziva kongovske oblasti, naj prekličejo prepoved iz septembra 2016, ki se nanaša na organizacijo miroljubnih demonstracij v Kinšasi, Kalemieju in Lubumbašiju;
 11. poziva, naj se radijska postaja *Radio France Internationale* v Kinšasi nemudoma ponovno odpre, motenje radijskih signalov neodvisnih medijev pa preneha;
 12. poziva kongovsko vlado, naj nemudoma prekliče ministrski odlok št. 010 CAB/M-

CM/LMO/010/2016 z dne 12. novembra 2016 o reguliranju radijskega in televizijskega oddajanja tujih subjektov, saj neustrezno omejuje pravico do obveščenosti, kakor je določena v skladu s členom 24 kongovske ustave;

13. poziva kongovske oblasti, naj zagotovijo neodvisnost in odgovornost kongovskih varnostnih služb, vključno z nacionalno obveščevalno službo in policijo; v zvezi s tem poziva EU, naj svoje obstoječe programe na področju pravice in varnosti v Demokratični republiki Kongo uporabi kot vzvod za vzpostavitev dialoga s kongovskimi oblastmi v zvezi s trenutnim zatiranjem, ki ga izvajajo varnostne sile, in naj razmisli o ukinitvi teh programov, če ne bo dosežen noben napredek;
14. poziva kongovske oblasti, naj raziščejo, preganjajo in ustrezno sankcionirajo pripadnike varnostnih sil in obveščevalce, pa tudi druge osebe, odgovorne za nasilno in nelegalno zatiranje aktivistov, voditeljev opozicije in drugih, ki nasprotujejo poskusom predsednika Kabile, da bi še naprej ostal na oblasti;
15. poziva k takojšnji in brezpogojni izpustitvi vseh, ki so v zaporu priprti iz političnih razlogov, zlasti Jean-Clauda Muyamba, Norberta Luyeyeja, Nsiale Bukake, Paula Yoke, Nathana Lusele, Tatora Mukengeja, Yannicka Kibinge, Francka Mwashile, Sefuja Idije, Gédeona Butanduja, Fiston Malange, Aarona Ngwashija, Augustina Kabambe, Bruna Vumbija, Ndola Tshamundja, Gabriela Tambweja, Philippa Namputuja, Lwembeja Munike, Mukondeja Kapende, Moïseja Monija Delle, Bruna Tshibale, Huita Mulonga, Ngonga Kasonga, Glodyja Ntambweja, Faustina Dunie in Jacquesa Muhinda, ter k umiku vseh obtožb proti njim;
16. močno obžaluje obsodbo Rebecce Kavugho, Sergeja Sivye, Justina Kambaleja, Johna Anipende, Ghislaina Muhiwe in Melke Kamunduja, ki niso delali nič drugega kot miroljubno uveljavljali zagotovljeno pravico izražanja;
17. obžaluje zelo prizanesljiv pristop EU, generalnega sekretarja Združenih narodov in Afriške unije do krize v Demokratični republiki Kongo, izrazili so namreč podporo tako imenovanemu nacionalnemu dialogu – instrumentu, katerega edini cilj je preložiti načrtovane volitve, predvidene z ustavo; obžaluje tudi, da EU – kljub široko razširjenemu zatiranju voditeljev opozicije in aktivistov in izvajanju represije nad neodvisnimi mediji – še vedno ni sprožila postopka posvetovanja v skladu s členom 96 Sporazuma iz Cotonouja;
18. poziva EU, naj jasno in nedvoumno izjavi, da bi to, da bi predsednik Kabila na oblasti ostal tudi po letu 2016, zanjo pomenilo hudo kršitev kongovske ustave in grožnjo za odnose med EU in Demokratično republiko Kongo;
19. poziva EU, naj proti odgovornim za zatiranje nemudoma uvede ciljno usmerjene sankcije, med drugim prepoved potovanja in zamrznitev sredstev, da bi preprečili nadaljnje nasilje; opozarja, da so se ZDA že zatekle k tovrstnim ukrepom;
20. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Evropski službi za zunanje delovanje, Afriški uniji, svetu ministrov AKP-EU, skupni parlamentarni skupščini AKP-EU, generalnemu sekretarju Združenih narodov ter vladi in parlamentu Demokratične republike Kongo.